

A sertéságazat kilátás(talanság)ai

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének elnöksége rendszeresen napirendre tűzi egy-egy ágazat helyzetértékeléséről szóló előterjesztés megvitatását. A legutóbbi elnökségi ülésen, május 8-án az abrakfogyasztó ágazatok helyzetét, azon belül is a sertéságazat jelenlegi állapotát vitatták meg és hoztak határozatot a legfontosabb tennivalókról. Horváth Gábor főtítkárra szerint a sertéságazat súlyos problémákkal küzd, annak ellenére, hogy az agrártárca megalkotta a sertéságazat stratégiáját, amelyben középtávrá 6–7 millió sertés tartását tűzték ki célul. Hogy miért nem teljesülhet a stratégiai cél, annak gazdasági, közgazdasági okai vannak. Ezekről az okokról kérdeztük a főtítkárt.

A MOSZ legfontosabb vezető testülete évtizedek óta fontosnak tartja, hogy adott helyzetben átvilágítsa az agrárium meghatározó ágazatainak a helyzetét, most a sertéságazat átvilágítását látták szükségesnek, kezdte mondandóját Horváth Gábor. Teszik ezt azért, mert a meghatározó sertéstartó vállalkozások a szövetség tagjai, így az ágazati problémákkal foglalkoznia kell az elnökségnek. De az sem titok, hogy agrárpolitikai okok is motiválják a testületet, hiszen a sertéságazat végveszélyben van.

„Döglött” húsipar

Az okok a rendszerváltásig vezethetők vissza, és az elmúlt két évtizedben zajlott folyamatok következményei világosan kirajzolódtak mára. Ugyanakkor a külső körülmények sem kedveznek a sertéstartók helyzetének javításához, mivel a húsipar is haldoklik. Márpedig „döglött” húsiparral a sertéstartó ágazatot sem lehet fejleszteni, jelentette ki a főtítkárra.

A húsipar kapacitása nincs kihasználva, korszerűtlen a technológia és a termékpaletta, sorolta a nehézségeket Horváth Gábor. Az ma már kevés, ha a húsipar csupán félsertéseket állít elő, mert ez ma már

A SZERZŐ FELVÉTELE

Horváth Gábor: végveszélyben van a sertéságazat

nem jelenti komoly, a megélhetést biztosító hozzáadott érték teremtését. A VM-ben is látják ezeket a problémákat, de egyértelművé vált, hogy a húsipari üzemek munkahelyeinek megmentése érdekében bevetni kívánt állami segítség nem jelent megoldást, ráadásul a termelők problémáinak megoldására is alkalmatlan. A sertéstartók bíztak benne, hogy az önkormányzatok vágóhídi tulajdonszerzésével kifizetik nekik a húsfeldolgozóknál felhalmozódott lejárt követeléseket. Ők legalábbis ezért szállítottak folyamatosan

sertéseket a feldolgozóknak, így biztosították azok működését, segítették az ott dolgozók munkahelyének a megőrzését. Kapuváron milliárdos nagyságrendű kintlevőséggel ragadtak bent a termelők. Egyes új önkormányzati tulajdonosok most azt várják a sertéstartóktól, hogy lemondjanak sertéseik ellenértékének egy részéről, ráadásul annak tudomásul vételét is elvárják tőlük, hogy – a törvényi előírásokat megszegve – fennmaradt követeléseik kifizetését hosszú időre elhalasztják. Joggal elvárható lenne, hogy legalább az érintett önkormányzatok betartsák a törvényeket.

A sertéstartóknak azonnali segítségre van szükségük. Az államnak most kell kártalanítania a kapuvári sertésbeszállítókat, hogy ne juszanak a Hajdú-Bét beszállítóinak sorsára. A termelők joggal követelik, hogy az önkormányzati résztulajdonú cégek – amelyek jelentős adófizetői milliárdokat kaptak – rendezzék a termelők felé fennálló tartozásait, a beszállított sertések árát teljes összegben, határidőre kifizessék. A főtítkárra szerint be kell tartani és tartatni a szakmaközi szervezetekről szóló törvénynek a fizetési határidőre vonatkozó előírásait. Nem a termelők feladata a feldolgozó finanszírozása, a feldolgozó nem az ő tulajdonukban vannak. Ágazati koncepció kidolgozására volna szükség ahhoz, hogy a feldolgozó problémákat generálisan megoldják.

Hol csökkent a sertéstartás?

A legnagyobb problémával a sertéstartó gazdálkodók küszködnek, amelyekkel a minisztériumban is szembe kell nézni. Szembesülni kell vele, hogy az elmúlt két-három évben a kedvezményezett üzemeknél (a családi gazdaságoknál) csökkent az állomány, miközben a társas gazdaságoknál lényegében nem változott a sertéslétszám. Ha a kedvezményezett körben csökken a sertéstartás, akkor ettől a kortól nem várható, hogy érdemben növeli majd a tartás mértékét. Arról nem is szólva, hogy arra sem lesz képes, hogy átvegye a mostani nagyüzemek – amelyeknek a kormány szerint nincs jövőjük, ezért veszik el a takarmánytermeléshez még rendelkezésükre álló földterületüket is – termelését.

A stagnáló nagyüzemi sertéstartás sem fest kedvező jövőképet, mert az üzemrombolás következtében ezekben a gazdaságokban sem lesz mód az állattenyésztés folytatására. Másrészt ezek az üzemek sem jövedvből foglalkoznak a sertéstartással, hízalással. Ennek egyszerű szakmai oka van: az üzemek többsége az ÁTK-beruházások révén korszerűsítette a telepeit, hogy megfeleljenek az uniós előírásoknak, ám ezekhez a beruházásokhoz kötelezettségek is párosultak. Egyebek között az ötéves sertéstartási kötelezett-

ség, amely egy-két év múlva jár le. Azokkal a kondíciókkal, amivel a jelenlegi sertéstartás dicsekedhet, és azokkal a környezetvédelmi beruházásokkal, amelyek soha nem térülnek meg, nem férnek bele a sertésért kapott árba. Mindebből következik, hogy várhatóan sokkal intenzív leépülési folyamat indul majd meg, mint amilyen eddig végbement.

A helyzetet súlyosítja, hogy az elkövetkezendő három évben szünetelnek a fejlesztésekre vonatkozó uniós támogatások, lévén, hogy átmeneti időszakot jelez az EU, hangsúlyozta a főtthár. Nem lesz pénz fejlesztésekre, és kérdéses az állatjóléti támogatások jövője is, vagyis nem lesz hajtóerő. Más, fejlett uniós tagországokban a húsipart teljes vertikumban kezelik, a genetikától a sertéstartástól és a feldolgozáson át a kereskedelemig közös az érdekeltség.

A kormánynak is lépnie kell

A kormány mai agrárpolitikájával lehetetlen létrehozni ezt a vertikális integrációt, jelentette ki Horváth Gábor. A foglalkoztatási célkitűzések sem teljesülhetnek, mert a korszerű technológia alkalmazásával éppen a kétkezi munkaerőt váltják ki a termelők, legyen szó akár családi gazdaságról, akár társas vállalkozásról. Ugyanis ha a foglalkoztatáshoz kötik a fejlesztéseket, akkor azokba nem szabad befogni.

A legkorszerűbb technológiák javítják a hatékonyságot, de amíg az önköltségből nem lehet leírni a technológia amortizációs költségét, hanem a bért kell beépíteni, addig nem lesz hatékonyságnövelés. A költségszerkezet változása is abba az irányba mutat, hogy a gazdaság életképebb lesz, ha az amortizációs, nem pedig a bérköltséget kell érvényesíteni az árban.

A sertéságazatban nincs más út, mint hogy a legkorszerűbb technológiát, egyben minél kevesebb munkavállalót alkalmazva fejlesszenek a gazdaságok. Ehhez azonban

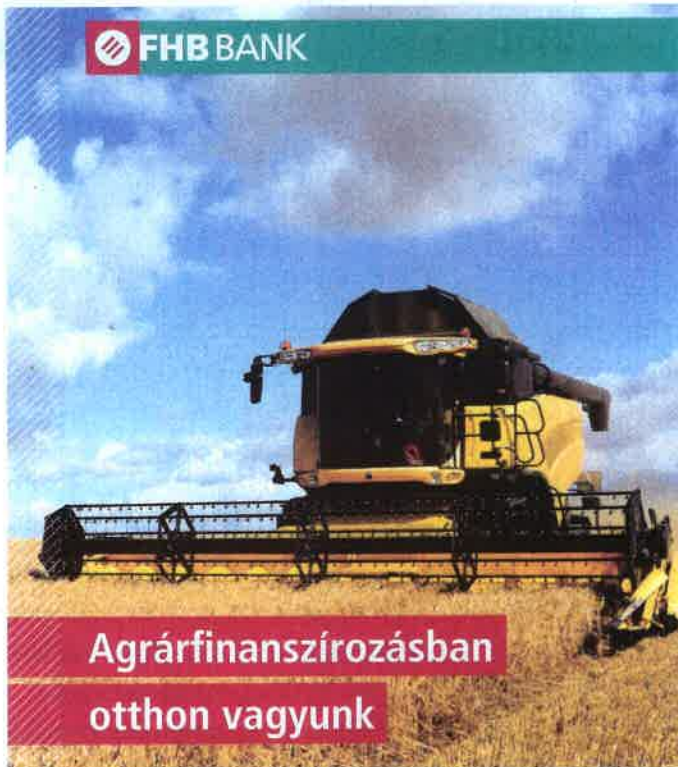
komoly szemléletváltásra van szükség, miként a kormány stratégiai elképzeléseiben is, amelyek jelenleg a foglalkoztatáshoz kötik a földhasználatot, fejlesztést. Az is komoly veszély, hogy az uniós költségvetésnek átmeneti időszaka lesz 2014-ben, ami két-három évre leállítja a fejlesztési támogatásokat. Ezt az időszakot veszteséges termeléssel nem lehet túlélni, hangsúlyozta a főtthár. Mindezek miatt a magyar kormánynak azért kellene harcolnia Brüsszelben, hogy ez az időszak se teljen el ilyen támogatások nélkül. A legfontosabb ágazatok fejlesztéséhez továbbra is biztosítani kell a támogatási pénzeket, így a magyar kormány az az álláspontot kell képviselnie, hogy a kritikus helyzetben lévő ágazatokban az új költségvetési időszak kezdetétől fel lehessen használni uniós fejlesztési forrásokat.

A kormány adópolitikája szintén hátrányosan érintette a sertéstartókat: változott a személyi jövedelemadó, megszüntették azt az alkalmazotti kedvezményt, amit az alacsony jövedelműeknél vehettek igénybe. Helyette elvárt béremelést kényszerítették a gazdaságokra, és ez a sertéságazatban dolgozók szinte mind egyikét érintette. Ez pedig havi 20 ezer forintnál is több adóterhet rótt a cégekre, ami azt jelenti, hogy személyenként évi 200 ezer forinttal büntette a sertéságazatot. Ennek nem volt meg a fedezete, így az ágazat likviditási helyzete tovább romlott a kormány adópolitikájának a következtében.

A kötelező béremelés elvitte azokat a forrásokat, amelyeket állatjóléti és egyéb címen igénybe vehettek az ágazat szereplői. Ha a kormány nem tesz lépéseket az ágazat helyzetének javításáért, és ha a gazdálkodók nem a korszerűsítésre törekcsenek, akkor a sertéságazat visszafordíthatatlanul leépül az elkövetkező három évben, és tovább csökken a jelenlegi sertésállomány, mondta végetül a főtthár.

H. GY.

FHB BANK

Agrárfinanszírozásban otthon vagyunk

Hiteleinkre és szakértelmünkre mindig számíthat.

Kérjen ajánlatot munkatársainktól!

Fiókjaink elérhetőségét megtalálja a www.fhb.hu honlapon.

www.fhb.hu | 06 40 344 344 | kkv@fhb.hu

BASF
The Chemical Company

The Agro Division of **BASF Hungária Kft** is seeking a new colleague to support continuous technological development of the current product line as

Market Support Specialist (Western Hungary)

Key responsibilities:

- Set up and evaluate field and small plot field trials to support continuous development of already registered and marketed BASF plant protection products
- Keep in touch with key trial locations
- Keep in touch with sales staff and their partners to provide support for sales and technical activities
- Prepare presentations and articles for professional audiences
- Make technological presentations at BASF events

Requirements:

- College or university degree in related fields (plant protection, plant production)
- English knowledge
- Experience in plant protection and plant production
- Experience/expertise in the planning, implementation and evaluation of field trials
- Experience in technological development
- Mobility
- Driving license, category B
- Good knowledge of MS Office, Windows and email applications
- Ability to establish and maintain good relationship with clients

We offer:

- Excellent working environment and conditions
- Competitive compensation package, yearly bonus payments
- Position related fringe benefits package (e.g. company car, home office)
- Prospects of continuous improvement of professional skills and career

Location:

- The job requires much traveling across Western Hungary
The job might be more suitable for people living in Veszprém, Fejér or Komárom-Esztergom county (but domicile shall not be a selection criteria)

Application:

If you are interested in this opportunity, please send your professional CV in English and in Hungarian with a photo to the following address: andrea.szabo@basf.com until 14th June 2013.